

foment

setmanari nacionalista
republicà, de Reus

segona època - núm. 48

dissabte, 28 març de 1931

subscripció: una pta. al mes

tàctica de guerrilla

El novell partit Catalanista Republicà ha rebutjat la insinuació que li feu la tot just nascuda Esquerra Republicana de Catalunya per tal de pactar una intel·ligència que assegurés el triomf del republicanisme català en les pròximes eleccions municipals. El partit Catalanista Republicà ha fet públic, amb les signatures dels seus cabdills màxims senyors Bofill i Mates i Rovira i Virgili, que volen anar absolutament sols a la lluita que s'aveïna, tant perquè tenen la seguretat absoluta de guanyar, com perquè creuen convenient que cada organisme faci un recompte de forces per tal que cada u sàpiga el valor que representa dins de la política catalana.

Si els moments actuals no fossin de prova; si els republicans sense adjectivacions no ens consideréssim part litigant en el plet que sosté la democràcia amb la monarquia, el criteri sustentat pels catalanistes republicans seria compartit per nosaltres. Ara no ho pot ésser perquè la tàctica que han decidit emprar, demés d'estar carregada de perills té el caire antipàtic de la fatuïtat, de l'orgull i de la manca de companyerisme.

Els senyors Bofill i Mates i Rovira i Virgili, negant-se rodonament a pactar amb el partit que presideix Macià, l'apòstol del Catalanisme, l'home més representatiu de l'espiritualitat de la Catalunya actual, contrauen una gran responsabilitat. Si per la seva tossuderia el republicanisme català quedava vençut i triomfant la Lliga, d'ells seria la culpa i ells els que haurien de suportar les conseqüències del seu fatal error de tàctica. Si el nou partit guanya les majories a Barcelona, els seus dirigents podran sentir-se molt contents i satisfets, però el resultat per Catalunya i la República no serà superior al que hauria representat el triomf assolit per mitjà d'una intel·ligència o una coalició amb els elements esquerrans d'En Macià. De manera que amb la intel·ligència no hi arribaven res i amb l'isolament comprometen el que cap partit té dret a posar en perill: el prestigi i la potència del republicanisme català.

Per la manca de ductabilitat de Bofill i Mates i Rovira i Virgili la Barcelona republicana apareixent dividida, constituirà una lamentable excepció en la tàctica electoral de les democràcies. Les comarques, i Reus com a part integrant de les mateixes, donaran a Barcelona una lliçó de desinterès i d'amor a la causa de la República. Poques seran les ciutats en que els republicans no es presentin fermament cohesionats. Tots els que tenim fe en el pròxim assoliment de ço que freturem hem comprès que no són les individualitats, per destacades que sien, les que han d'aspirar al triomf; el que precisa que triomfi, és l'ideal comú de les esquerres catalanes.

la normalitat

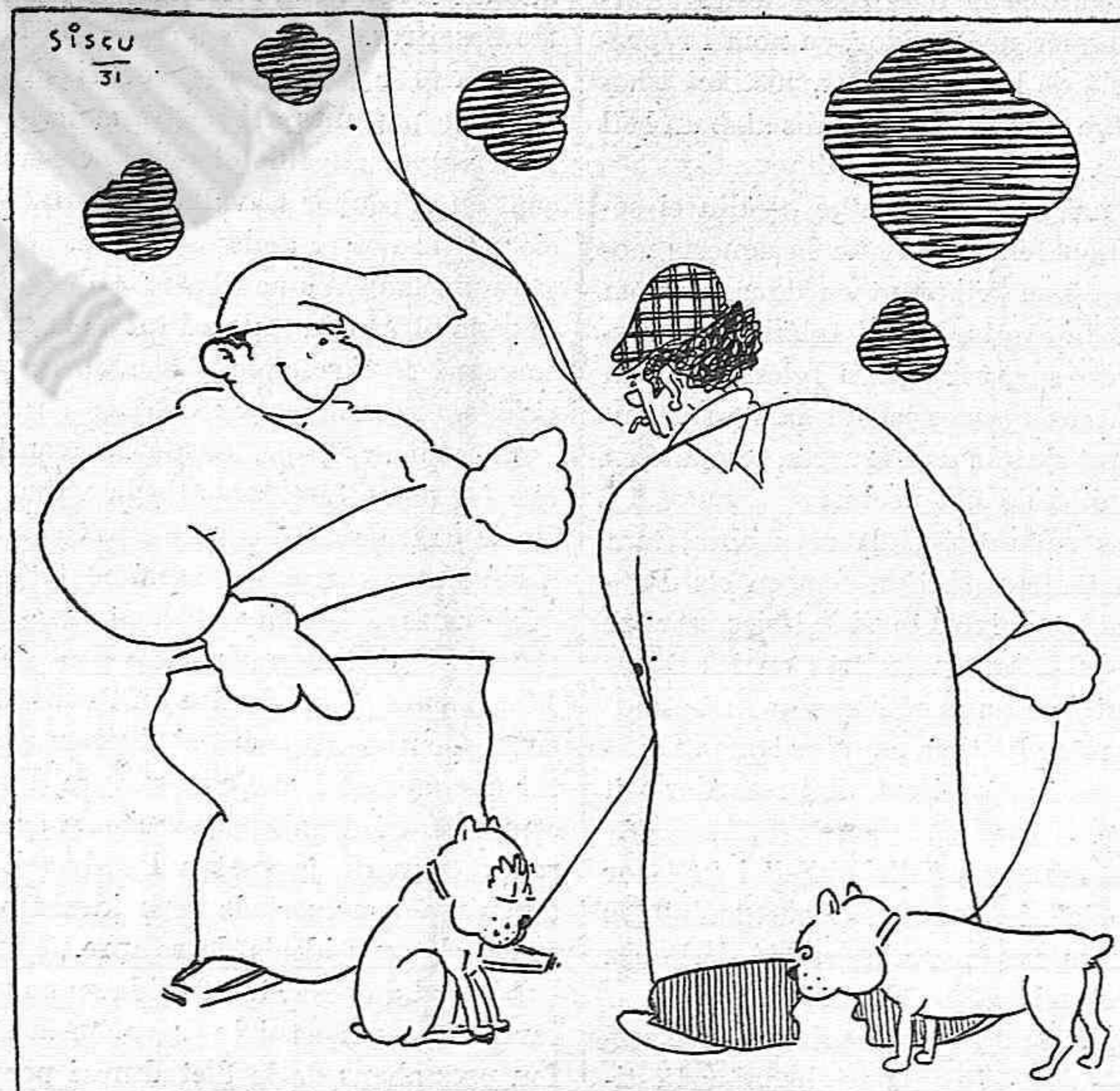
Han estat restablertes les garanties constitucionals. Ha estat aixecada la censura de la premsa. Han estat reintegrats uns drets. Hom ha volgut donar la sensació d'una normalització legal abans d'entrar en el període electoral que ha de durar de fet, segons el calendari governamental, més de dos mesos. Hom ha volgut donar aquesta sensació, però el país ni ha vist sinceritat en el propòsit, ni es dona ja per satisfet amb les mesures preses. El que hauria estat un motiu de satisfacció per al poble als pocs dies d'haver caigut la primera dictadura, no satisfà avui els anhels de les multituds. La pacificació dels esperits, la normalització constitucional, per al gabinet Berenguer era un bon programa que d'haver-lo realitzat amplament i de pressa hauria pogut ésser un arranjament momentani al servei de les institucions. El reconeixement del dret d'opinar, el reconeixement del dret de reunió, ara passaran sense pena ni glòria. En no aconseguir la plenitud d'unes llibertats que estaven detentades, el poble ha tingut consciència de quina era la mà que les detentava i quins eren els camins que calia emprendre per tal de fer impossible la perennitat de la situació vergonyosa dels vuit anys que transcórren.

No és qüestió de saludar amb goig el retorn de les garanties consignades en una Constitució que ha estat vulnerada. És més alt el desig popular. El que fretura el país és l'estructuració d'una nova Llei que les deixi garantides per sempre, les llibertats; no la facultat d'exercitar-les sota l'amenaça de veure-les novament befaades.

Ni la sang vessada, ni les persecucions, ni els empresonaments, ni els assaigs de normalització, poden deturar la voluntat popular doctament encaminada a solucions radicals i definitives. El govern ofereix la normalitat. El poble com el govern, també la vol la normalitat; però en tant pels sostenidors del règim és normal que la vida del país s'escoli, com fins avui, vexada i embrutida, esclavitzada i esclavitzadora, els sentiments populars tenen una visió més resplendent de l'esdevenidor i no donaran per arribada l'hora de la normalització sense prèviament vèncer tots els obstacles que la impossibiliten.

I entre les dues maneres d'arribar al mateix fi, no hi ha cap dubte que la triada pel poble ha d'ésser l'encertada.

CARICATURA DE LA SETMANA

—Apa noi que al Districte sisè podràs fer-te els teus.

—Ca... diuen que el vot és un paper que no es cotitzarà.

improvisacions

CARN I ESPERIT. — Els que motegen de materialista i d'excesivament pràctica la societat del nostre temps, cometen una manifesta injustícia. És difícil constatar si els problemes espirituals, si les qüestions d'ordre moral, preocupen menys avui que ahir; però el que no ofereix lloc a dubtes és que no s'han exhaurit encara els que preconitzen que l'home no viu solament de pa. Els màrtirs i els herois que el moment polític que estem vivint ha produït, són una demostració palesa de que l'home del segle XX sent la dignitat humana i la ciutadania amb la mateixa vehemència i exaltació que els de les èpoques heroiques. Tots coneixem ciutadans que en defensa d'un ideal de llibertat, han compromès hisenda i vida, i tots sabem que l'escarment que han trobat com a recompensa de la gesta no ha refredat poc ni molt els llurs entusiasmes. Perquè, doncs, hem de blasmar del positivisme del segle XX si aquest positivisme no constitueix un fre que ralentitzi l'espontània manifestació del sentiment individual i col·lectiu? És veritat que mai com ara hi ha hagut tants banquers, ni tants devots del trust, ni tants homes dedicats a negocis més o menys misteriosos; però mai tampoc s'havia publicat tanta lletra impresa com es publica ara, ni mai els cultivadors de les belles arts havien viscut tan folgadamente i meregut tanta consideració com en els nostres dies.

HOMENATGES. — Entre els diferents exemples que podríem adduir en defensa de la nostra teoria escullim el que ens ofereix l'actualitat: el dels senyors homenatges tributats recentment per la nostra ciutat als insignes catalans Prat de la Riba i Ignasi Iglésies. El primer dels honorats era, segons afortunada definició dels que el conegueren íntimament, el senyor ordenador de Catalunya, el polític expertíssim i honest que orientava sàviament les nostres aspiracions nacionals i les coordinava amb el sistema de cultura superior que es, encara avui, la més positiva fermaça del nostre triomf. El segon era un poeta generós i exaltat; un home que escrivint versos i comèdies va fer florir l'amor en el cor del poble i va plantejar davant de la consciència social el tràgic problema de l'obrer vell, per tal que qui tingués el deu-

re de resoldre'l el resolués. Ni l'un ni l'altre dels dos homenatjats van crear riquesa pel pròxim ni per ells, i ni l'un ni l'altre van afalagar els baixos instints dels que es deien els seus admiradors. Com s'explica, doncs, que tan en vida com en mort aquells dos catalans somniatruites, hagin merescut dels positivistes, dels adoradors del vedell d'or les més altes glorificacions?

Si és cert que la societat actual està perversa i desmoralitzada; si realment no cerca més que el platxerí de la carn i bandeja per innecessari tot el que pot donar satisfacció a l'esperit, s'ha de convenir que no procedeix lògicament quan immortalitza als pensadors i als poetes i deix que la terra colgui el record dels homes que més han treballat pel progrés econòmic del país i més han contribuït a crear deus abundoses dedicades exclusivament a apagar la sed de plaers materials, aquella sed que, segons afirmen els comentaristes de la vida moderna, abrusa a les actuals promocions. Els monuments, que constitueixen un dels més vulgars instruments forjadors de la immortalitat dels genis, són dedicats als pintors, als poetes, als filòsofs, als herois, als màrtirs, a tots aquells als quals res ha d'agrair la indústria, ni el comerç, ni l'agricultura; rares vegades s'aixequen monuments a la memòria dels puntals de la societat, i menys encara a la dels homes que han excel·lit en qualsevol de les activitats que són considerades pels llurs contemporanis com a fonament i base de la riquesa o del benestar públic.

Aquests fets evidents, indiscutibles, proven abastament que malgrat la desmoralització que impera en els nostres costums, la matèria no ha pogut ofegar l'esperit. La societat que aparentment blasma de la poesia, és la que honora als poetes; els homes que pregonen les excel·lències d'ordre pràctic de la despre-

ocupació i de l'estúcia, són els que més entusiàsticament glorifiquen als honrats i els bondadosos.

L'home d'avui, generalment més cult i més espavilat que el del vuitcents, té l'esperit menys cultivat que els que van viure l'agonia del romanticisme. Això fa que no es dediqui per esplai al cultiu de la poesia ni es senti prou abnegat per a sacrificar guanys materials a la pràctica dels preceptes de la teologia ascètica. Però com més refractari es mostra a esmerçar el temps en la composició de ço que no li ha d'engreixar el moneder, o menys es sent predisposat a seguir el camí de la vida austera, més admira als que tenen l'altíssima virtut de cultivar el camp de la poesia—camp que dona un fruit que no es cotitza en el mercat — i als que es senten deixebles, encara que imperfectes, del gloriós Sant Antoni o del beatífic Sant Francesc d'Asís.

L'home ha adorat sempre al germà que fa tot ço que ell no pot fer. Per això el que no s'emociona davant dels meravellosos espectacles de la naturalesa, del patètic gemegar del que sofreix, o del riure esbogerrat dels que gaudeixen, reputa geni al que sap compondre una elegia; per això l'egoista incapaç de practicar la caritat ni de portar consol al miserable, sent devota admiració pel generós; per això el que posseeix una consciència que tolera el mal, sent un profund respecte per l'home honest que troba la major ventura en la pràctica del bé.

Es necessari recordar sovint que, contra el que venen proclamant els derrotistes, els valors espirituals sostenen valentment la seva alta cotització. I cal recordar demés que els que més fàcilment assoleixen la glòria i la immortalitat són aquells que per la seva sensibilitat i pel seu altruisme s'han fet dignes de l'estimació dels seus germans.

IGNOT

homenatges a Ignasi Iglèsies i a Prat de la Riba

Molt abans de la dictadura, el nostre Ajuntament va acordar donar el nom d'Enric Prat de la Riba a la via denominada Camí d'Alaixar per tal d'homenatjar al que feu evolucionar el catalanisme tradicional i el posà en condicions de realitzar el seu ideari. Posteriorment, la Corporació Municipal, a instància del nostre company Cabrer, acordà denominar Avinguda Ignasi Iglèsies el troç urbanitzat de la Carretera de Tarragona per a així rendir tribut d'admiració a la memòria del més popular dels moderns dramaturgs catalans i al poeta qual obra ha tingut més transcendència social.

Per causes de tothom ben conegudes, la placa amb el nom de Prat de la Riba no pogué col·locar-se oportunament. Per això l'Ajuntament, amb molt d'encert, aprofitant l'avinentesa de la col·locació de la dedicada a Ignasi Iglèsies, disposà la inauguració de la de Prat. A l'efecte, el prop passat diumenge, l'Excm. Ajuntament en Corporació, acompanyat de nodrida representació de totes les entitats locals i amb assistència d'una gran massa de ciutadans que correspongueren al convit, fet per pregó, del senyor Alcalde, es procedí a la cerimònia del descobriment de les esmentades làpides.

Davant de la d'Ignasi Iglèsies el senyor Loperena, regidor, en nom i representació de l'Ajuntament, justificà l'homenatge al poeta dels humils amb un bell discurs.

Es un gran homenatge — diu el senyor Loperena — el que en aquests moments estem tributant en donar el nom del poeta excels, Ignasi Iglèsies a aquesta Avinguda, car Ignasi Iglèsies era un compatriota nostre, ja que la nostra ciutat, junt amb la de Figueres, compartien la predilecció del poeta.

Reus comprengué la seva obra, tant en els teatres públics, com en els d'aficionats, per això Ignasi Iglèsies, sempre havia estat amb nosaltres en les festes més íntimes i aquest home que tractà d'interpretar l'ànima popular i que va cantar l'amor al proïsme, deu recordar-se'l sempre.

Cita les obres "Els Vells" i "El cor del poble", i fa remarcar que, amb "Els Vells" va empenyer la creació de l'obra de protecció a la vellesa.

La placa que acaba de destapar-se servirà — diu — per a testimoniar l'estimació que el venerat poeta es mereix.

En acabar el seu bell parlament l'amic Loperena, fou xardorosament aplaudit.

A continuació fa ús de la paraula l'illustre poeta Ambrosi Carrion. Diu que parla en representació dels "Amics d'Ignasi Iglèsies", ço que equival a dir que parla en nom de Catalunya, puix que amics de l'Iglèsies ho creu tots els catalans. Es congratula de la celebració de l'acte puix demés de constituir un tribut pòstum a l'amic és la prova de què poc a poc anem recobrant les llibertats constitucionals que ens havien estat arrebastades. Fa un elogi de l'autor de "El cor de poble" i diu que experimenta una gran joia en veure el seu nom estampat en la placa rotuladora d'un carrer, perquè un carrer és un camí i un camí és sempre un símbol.

El bellíssim parlament del senyor Carrion fou ovacionat.

Finalment el nostre estimat company Pere Cavallé, pronuncia les següents paraules:

La senyora vídua del català insigne qual nom hem fet permanentment actual entre nosaltres en escriure'l en aquesta placa, m'ha fet l'honor encàrrec de donar a la ciutat de Reus, representada per l'Ajuntament, les gràcies més cordials per l'homenatge tributat al seu espòs. Afegeix que la senyora vídua Iglèsies, que sempre havia estimat Reus per reflexe de l'amor que per Reus sentia el seu espòs, d'ara en avant sentirà idolatria pel nostre poble puix que mai hom resta agraït a un individu o a una col·lectivitat com quan aquesta o aquell ha honorat la memòria dels éssers que hem estimat amb tota l'ànima.

Diu que l'acord de l'Ajuntament honorant al poeta dels humils constitueix un acte de justícia puix que l'Iglèsies a part dels altíssims mereixements posats de relleu pels altres oradors estimava a Reus amb amor de reusenc. Per això va voler rebre a Reus la recompensa amb què l'Institut Nacional de Previsió va premiar la suggestió del segur del treball que l'Iglèsies va fer amb la seva obra "Els Vells". Segueix l'amic Cavallé recordant que l'Iglèsies advertia sempre els de casa seva que el busquessin a Reus si anant pel món s'extraviava. Ara que l'hem perdut per sempre, acabà dient l'orador, hem d'estar contents de què el seu esperit, recordat per aquesta placa que du el seu nom, resti eternament entre nosaltres.

Nodrits aplaudiments acolleixen les darreres paraules del nostre amic.

El senyor Alcalde cloqué l'acte abraçant en el senyor Cavallé la representació que el nostre amic ostentava.

El parlament que glossà la descoberta de la placa dedicada a Prat de la Riba, corregué a càrrec de l'Alcalde senyor Caixés, el qual s'expressà així:

En primer terme, he de fer constar que he rebut l'encàrrec de la vídua d'Enric Prat de la Riba, per a testimoniar a l'Ajuntament el seu agraïment.

No us faré — comença dient el senyor Caixés — cap biografia d'En Prat de la Riba, doncs fóra ofendre la vostra cultura i sentiments, però sí dec fer constar que, aquest home, fou sempre d'una continuïtat i d'una perseverància exemplars i ja de jove a l'Universitat, donava a conèixer els seus ideals primers: els seus ideals de sempre.

L'acord de posar una làpida en aquest carrer que perpetui la seva memòria, fou pres abans de la dictadura i per aquest motiu no ha estat possible portar-lo a terme fins avui.

Prat de la Riba, fou una de les grans

virtuts de la nostra terra i deixà escrites en conceptes i principis, normes que perduraran sempre. Tenia una gran visió del futur, era un escriptor d'una claredat enorme i un historiador eminent.

Fou un pare exemplar i aquesta moral, la portà a totes les entitats i corporacions de que formà part i aquests homes d'ètica i moral col·lectiva, són un bé i marquen un camí per allà on passen; per això Prat de la Riba, fou tan estimat per tot Catalunya.

Ja malalt de mort, es va negar a acceptar els recursos poderosos de la ciència, per a calmar-li els grans dolors que patia i va voler sofrir-los i resistir-los amb santa resignació i la seva mort fou alhora la d'un gran patriota i d'un sant.

Morí a Castellterol i fou enterrat a Barcelona i pel llarg trajecte per on el seguï passava, la gent es descobria, no davant el profund misteri de la mort, sinó d'emoció per la pèrdua del gran patriota de Catalunya.

Barcelona guarda les seves despulles però el seu esperit és arreu de Catalunya, per això en aquest homenatge declaro que la voluntat del nostre poble era que en un carrer de la nostra ciutat es perpetués el nom d'En Prat de la Riba.

El discurs del senyor Caixés fou també llargament aplaudit.

per les víctimes olvidades

Fa uns mesos s'obriren les presons i unes tombes de la península per tal de donar-hi entrada a uns homes que no havien comès altre delictes que el d'exterioritzar amb valentia i a pit nu unes idees oposades a la política d'opressió emprada pel règim actual, règim que va agonitzant i que no salvaran els remeis heroics que els amics incondicionals que li queden li van subministrant.

Als empresonats, a les famílies dels traspassats i els que viuen l'exili, l'opinió que sent els deures cívics del moment, s'ha apressat a facilitar-los-hi l'ajut necessari per mitjà d'una subscripció que té la valor d'un plebiscit. Arreu de la península totes les classes socials contribueixen a emplenar de noms d'homes generosos les llistes de subscripció. S'han imposat l'obligació de contribuir-hi tots els que viuen la realitat d'una revolució ideològica encaminada a reintegrar als homes lliures les prerrogatives que els hi foren arrebastades per dues dictadures, i que avui, per més afront, un govern mancat d'autoritat i opinió vé retinent-los-hi.

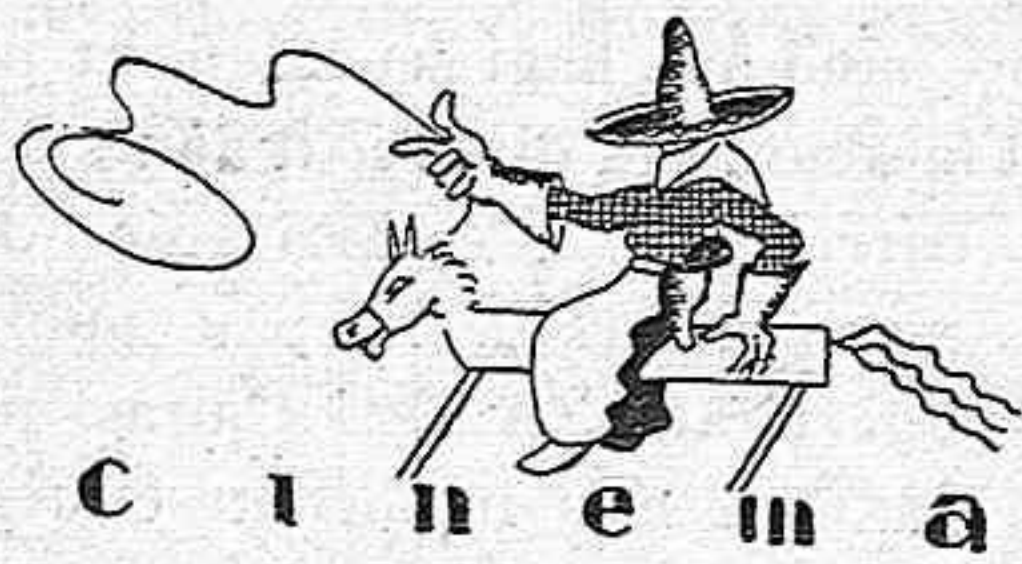
Hi ha en els homes d'esquerra l'abnegació necessària perquè reeixi aquesta tasca en pro de les víctimes olvidades. Es l'obra que devem fer els que no vam prendre part directa en els esdeveniments del passat desembre. Per això en aquest apostolat, d'ajudar germans que sofreixen i els quals un dia foren actors d'una gesta cívica enrolats sota la bandera única de la llibertat, cal posar-hi tot l'amor i l'abnegació segurs de què en parar la mà buscant una petita aportació, sentirem l'íntima satisfacció d'haver complert un deure de fraternitat.

Les quantitats recollides en la subscripció iniciada són or autèntic. Provenen la majoria d'aportacions de les clas-

ses humils que volen cooperar a l'obra humaníssima d'aliviar al desvalgut. Si establíem un paral·lel amb l'altre subscripció de la qual fan el panegíric, els reaccionaris de "El Debate" i "A B C", podríem evidenciar la diferència, no de quantitat que és secundària, sinó de qualitat, car mentre una significa una cadena d'esforços individuals i abnegació, l'altre té totes les característiques egoistes d'una pòliza d'assegurances contra possibles eventualitats que capgiren negocis aïllats pel proteccionisme oficial.

El país viu el ritme accelerat d'uns moments decisius. Ni opresions ni dictadures poden aturar l'embranchada que ha iniciat cercant acomodar-se dintre un règim que reconegui els drets dels homes i dels pobles. Al compàs dels dies i de les hores va fent un procés de gestació en sentit radicalment liberal i per això creiem que és interès del sector majoritari no impossibilitar-li aquesta marxa ascendent.

Les repressions abstruccionistes que posen en joc la gent reaccionària, devem contrarrestar-les en el possible per mitjà de la ploma els periodistes, els intel·lectuals des de les tribunes lliures dels Ateneus i tothom com un sol home aportant l'ajut material necessari com actualment hom vé fent en pro de les víctimes oblidades. JOSEF BALDRICH

Els americans ja comencen a enviar-nos quelcom més que revistes i petites comèdies cinematogràfiques. "El presidi", film estrenat aquesta setmana a Reus, i del qual, tal com indicàvem la setmana passada, ja en teníem excel·lents referències, marca un intent de renovació del cinema sonor americà, força apreciable. Es de lamentar que en vistes a l'explotació comercial d'aquest film i per un possible desconeixement del grau mig de cultura de cinema a Espanya, la casa productora hagi presentat la pel·lícula amb un argument pobre i quasi podríem dir inadaptable.

"El presidi" en el fons vol ésser una pel·lícula de grans conjunts. La presentació d'un penal, amb un milé de reclusos, la vida interior en el mateix, a l'hora de menjar, quan el passeig i l'exercici, l'església, etc., etc., reuneix una sèrie d'altres qualitats, molt més remarcables, pel fet de què encara no les havien mostrat les productores americanes. Aconseguen moments perfectes de tècnica, i sobretot de justa i encertada aplicació de sorolls. En canvi, al tombar a la part anecdòtica del film, ens trobem novament amb el greu defecte resultant del cinema sonor, consistent amb un ralentiment de l'acció i per tant en perjudici de la més apreciable de les característiques del cinema. Tota la grandiositat d'unes escenes a base de masses, en determinats moments se'n va per terra, per la pobresa de l'anèdota i diàlegs que les segueixen.

Separades, però, les dues formes del film, i tenint en compte que la pobre, podria ésser postissa, ens trobem amb una realització que supera de molt tot el que fins ara ens han enviat d'Amèrica, i ens fa esperar nous milloraments.

El treball personal més remarcable és l'encomanat a Joan de Landa.

F. W. MURNAU, ES MORT

Encara que sigui breument, la desaparició d'un dels més famosos directors cinematogràfics, no pot passar per alt en aquesta secció.

F. W. Murnau, el director alemany, passat més tard a Nordamèrica, ha mort a Hollywood, víctima d'un accident d'automòbil.

Són moltes les produccions que devem a aquest director, i a totes les quals podríem dedicar unes ratlles, però ens limitarem a senyalar la que nosaltres entenem la millor. "Albada", la primera pel·lícula de Murnau a Amèrica. Amb aquest film marcà una fita transcendental en la història del cinema, i ja no és possible parlar de l'evolució d'aquest sense esmentar-la.

Murnau, doncs, viurà per sempre més en la història del cinema.

M. G.

entorn de la conferència d'esquerres

UNA ALTRA ESMENA

No voldria que el que escriuré, pogués semblar una censura per a la ponència d'ensenyament de la Conferència d'Esquerres. Tot el contrari. Tinc la seguretat de què abans que jo, se n'hauran adonat els qui signen aquella, de què en el seu treball hi ha un error; i a ells com a mi semblarà carent d'importància el que hi sigui. Repeteixo això: que tinc la seguretat de què es tracta d'un error; d'altra manera, no podria comprendre que els qui tan d'esforç han posat en concertar en un programa tan concís totes les aspiracions de justícia que són comuns a les autèntiques joventuts europees, haguessin, conscientment, escrit: "reglamentació molt rigorosa del treball dels nens".

Podria complir-se tota la resta del programa i no hauríem fet res per la justícia, si en front del nen que juga hi trobéssim encara la vergonya social del nen que treballa; i cap reglamentació, per lluny que anés, desfaria la injustícia; tot intent de reglamentar implicaria defugir a n deure ineludible de la societat; posar tot el seu esforç en què no se la pugui fer culpable d'un tracte desigual envers els homes. On trobaria el seu apoi una reglamentació en tal sentit? Quin seria el cas en què fóra, no ja just, sinó justificat que un infant hagués de cooperar en una obra que no pot comprendre? I en nom de quin principi es pot privar a un nen de les seves autèntiques preocupacions i destroçar, en conseqüència, l'arrel de la vida d'un home?

L'igualtat proclamada com un fet, és, a l'altura de la nostra època, una cosa ridícula, però l'ideal d'igualtat és fonamental en un partit de l'orientació d'Esquerra Republicana de Catalunya.

La naturalesa és pròdiga en atorgar privilegis que l'home no pot suprimir. I qui sap si és preferible que no pugui! ja que obra de privilegiats són les millors obres humanes; però pot i deu aspirar a deixar a la naturalesa tota la responsabilitat de les seves injustes preferències.

Sembla arribada l'hora d'incloure un nou dret a totes les declaracions dels drets de l'home: el dret a la infància.

E. DARNELL MARTÍ

les pròximes eleccions municipals

Els luctuosos successos esdevinguts darrerament a Madrid coincidint amb la nota dels constitucionalistes demanant el poder, va fer creure en un ajornament de les eleccions municipals. Passat el moment de crisi, restablerta una calma que encara que aparent permet que la vida social no trenqui totalment el seu ritme, la temença d'una suspensió de la convocatòria d'eleccions municipals va esvaint-se i els partits reemprenen les seves activitats per tal d'endegar l'organització de la consulta al cos electoral.

A Madrid i Barcelona l'activitat és inusitada; els diversos partits que es preparen per a la lluita, rivalitzen en la campanya de premsa i en l'organització de reunions i mítings per tal de fer arribar a tots els sectors de l'opinió els programes llurs. A Reus, en canvi, ningú diria que ens trobem en vigílies d'un esdeveniment tan transcendental en la vida política del país com ho és el de normalitzar la vida municipal que durant vuit anys ha romàs pertorbada. Precisament la seguretat del triomf que promet l'entesa republicana que s'està elaborant sembla que hagi refredat els entusiasmes dels elements que es disposen a demanar els sufragis dels electors. Els republicans creient la victòria indiscutible no mostren l'entusiasme que caracteritza tota competició indecisa. Els partits d'oposició creient també que és inútil oposar resistència a la força avassalladora de la conjunció republicana, re-

nuncien a lluitar i aspiren, segons diu "Diario de Reus" d'aquest matí, únicament a les minories. De fet doncs no hi haurà lluita, i en mancar l'estímul del resultat imprevisit correm el perill no solament de què el cos electoral es quedi còmodament a casa i ni uns ni altres poguem saber les forces amb què realment comptem, sinó també el de què la composició del futur Ajuntament es ressentixi d'aquesta manca de vibració que caracteritza aquest període pre electoral en la nostra població.

Quan els partits per triomfar, necessiten usar de totes les armes, escolleixen els soldats més valents, millor preparats i més prestigiosos; temem que ara, per ésser discutible el triomf, no s'haurà posat la cura necessària en escollir els homes que han d'administrar el Municipi. I si és així serà molt lamentable. Els republicans de Reus, precisament, per ésser segura la conquesta del govern municipal, devien escollir, per a exercir-lo, els homes més selectes. Mai com en l'ocasió present s'havia d'obligar als que estan en condicions de realitzar l'obra municipal que el poble espera a que deixessin les blanques de la llar per a treballar pel progrés de la nostra ciutat.

Si els nostres prejudicis resulten fundats, si les nostres temences obtenen confirmació i les candidatures pròximes a publicar-se defrauden les esperances de l'opinió, els partits republicans haurem contret una mortal responsabilitat.

Teatre

"El comiat de Teresa", de Prudenci Bertrana, i "La dama de l'amor feréstec", de J. Puig i Ferrater.

Corresponent a les funcions XXIII i XXIV dels Amics del Teatre, la companyia d'Enric Lluelles ens ha presentat dues novetats.

L'obra d'en Prudenci Bertrana representada la primera de les dites funcions és una comèdia de molta intensitat dramàtica — podríem dir d'excesiva intensitat dramàtica — la qual lluny d'interessar al públic el porta al més absolut avorriment de tant feixuga i pesada que resulta.

"El comiat de Teresa" és una processó trencada d'escenes amargues. El personatge central, Daniel Giralt, resulta ésser un artista pintor el qual la prosa de la vida no li ha deixat lleure per a realitzar la seva obra — aquesta és l'obsessió seva — la de no haver fet la seva obra, obsessió que l'amarga i el fa viure frenètic i desesperat considerant-se un fracassat.

Una deixebla seva, la preferida, que és Teresa, després d'escollir en confessió la causa que motiva l'amargor de la vida del seu mestre li diu que "cal sacrificar-ho tot per un ideal" i aquestes paraules encoratgen al pintor que ja és vell a començar l'obra que espera li donarà fama i glòria — però abans d'acabar la tela que amb tant d'entusiasme ha començat comprova un nou fracàs i l'esqueixa.

Teresa — que de l'obra és el personatge més simpàtic — decideix fer-se monja

malgrat deixar al seu pare, ja d'edat avançada i vidu sol; aquest determini veiem a darrera hora que ja havia pres cos en el seu pensament quan per a consolar i encoratjar al seu mestre li deia que calia sacrificar-ho tot per un ideal.

La presentació ben cuidada i de gust: la interpretació ben justeta; sobretot en Lluelles, potser per l'estrany paper de Giralt, no va estar molt felicitat.

"La dama de l'amor feréstec" que, junt amb la comedieta "Si n'era una minyona", també de J. Puig i Ferrater, omplien el programa de la segona funció, és un drama molt intens i que logra fer-se interessant.

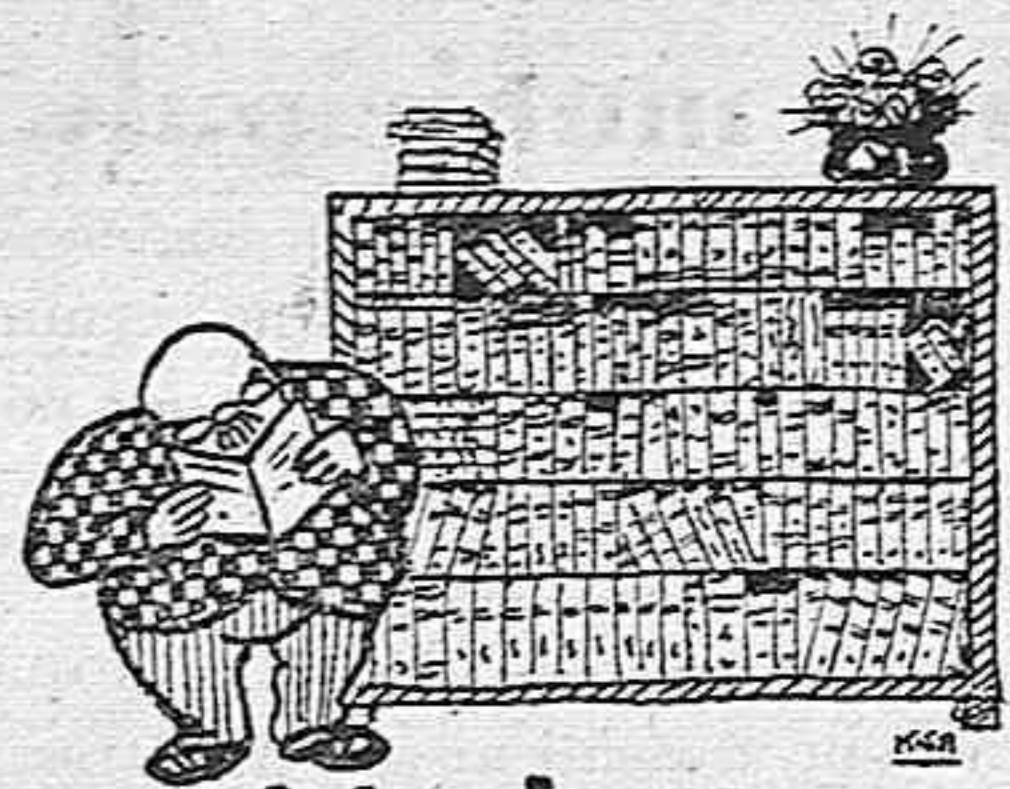
La premura del temps ens priva de parlar amb l'extensió que voldríem d'aquesta, per nosaltres, nova producció d'En Puig i Ferrater. Direm tan sols que "La dama de l'amor feréstec" té situacions amb tanta de força dramàtica com pugui tenir "La dama enamorada".

La comedieta "Si n'era una minyona" és bastant distreta i per tant s'hi passa bé l'estona.

El diàleg d'una i altre ben cuidat com acostuma fer-ho Puig i Ferrater.

La interpretació com el dia anterior, bastant fluixa i alguns actors havent d'anar a la caça de l'apuntador tant en el drama com en la comèdia.

Els socis de Foment són pregats de concórrer cada nit a l'entitat per tal de tenir-los enterats del curs de les gestions preparatòries de la lluita electoral, així com també per a que cooperin a les tasques de organització que es porten a terme.

llibres

UN VOLUM CATALA SOBRE SOCIALISME

Sota la signatura de J. Recasens i Mercadé i amb un prefaç de M. Serra i Morret, acaba d'aparèixer el volum "Què és socialisme?". Entre els catalans, pocs homes com el que fou director de "La Justicia Social", podien donar-nos una exposició tant clara i precisa de l'ideal socialista. Un volum viu i apassionat, escrit amb estil directe i flamejant, obra d'un romàntic enamorat de l'ideal que exposa, sembla cridada a una illimitada difusió. L'aparició esdevé sobretot oportuna, ara que entre el jovent català, tan es parla d'afanys generosos vers les classes postergades.

A judicar pel títol que encapçala l'obra, hom pensa trobar-se davant d'una simple explicació de la doctrina marxista, però ja a les primeres pàgines es delata l'esperit amplament combatiu inseparable de la persona de l'autor. Tant com una resposta a la pregunta que dona títol al llibre, aquest aspira a fixar la posició del socialisme dins el cas concret de Catalunya. És un manual escrit única i exclusivament de cara a la nostra terra. Manual de vulgarització però també de posició, sovint el comparariem a una sageta que va dreturera a ferir les falces concepcions doctrinals dels de la dreta i dels de l'esquerra.

Recasens no és un vulgar adulator de les classes treballadores. Recolzat en el cos d'una doctrina densa i ben païda, les combat obertament en les seves desviacions de l'evolució sossegada, i amb una lucidesa admirable posa en evidència l'infertilitat del terrorisme i de l'apoliticisme. Esclareix d'un cop per a sempre, el contingut i el caràcter que ha de prendre el partit socialista català; i, així, el volum té entre altres mèrits, el de donar una visió del problema nacional de Catalunya a través de la retina d'un socialista autèntic.

A la nostra terra havem clamats sovint per l'aparició d'un nucli socialista català que s'endugués amb ell la força de les masses treballadores. Però hem vist sempre aquest nucli sota la nostra visió esquifida de burgesos i el somniàvem fet a imatge nostra i regit a voluntat del catalanisme més atrotinat. Recasens amb tota la desimboltura que li dona la concepció profunda i el coneixement doctrinal de la qüestió, posa les coses a lloc i evidència com el partit socialista català, ha d'ésser simple i únicament fet a imatge del socialisme universal. L'imperatiu racial del socialisme català ha de venir per afegidura. Altrament, Recasens es demana com és possible que es pugui suposar al socialisme hostil el nostre fet nacional si és i ha estat sempre el més alt paladí de la llibertat dels pobles. Afegeix: "el dia que l'obrer català sigui socialista, inevitablement, automàticament, immediatament, acabarà de catalanitzar-se, de cap a cap, la nostra terra". La claredat de visió de l'autor i la seva amplitud espiritual vé manifestada en a-

quest i altres punts, tals com en judicar el més enllà del marxisme. Després d'estructurar-se en un partit polític, el socialisme en marxa; mica a mica, irradia, i un nou ambient pugna per manifestar-se. Aquest no serà ja l'afany exclusiu d'una classe que cerca de millorar, sinó una posició espiritual generosa dels homes de tots els estaments, un ideal i una convicció plenament humana.

L'acollida que Catalunya doni a l'obra que comentem serà la balança que permetrà suspesar les possibilitats actuals de domiciliació del socialisme entre

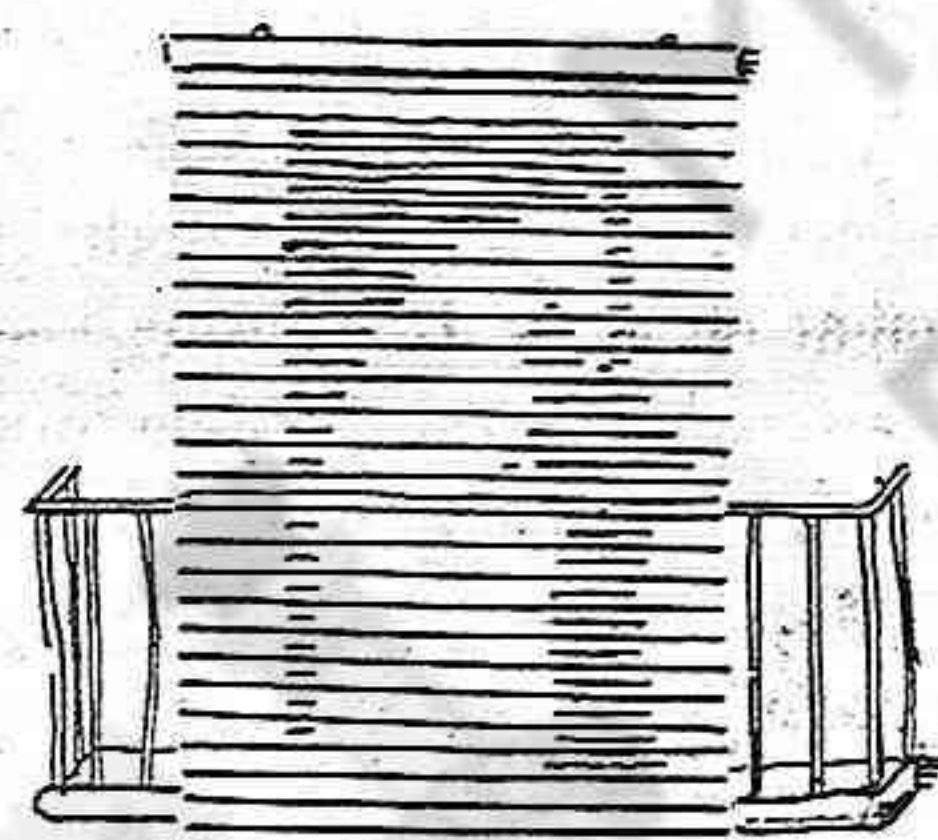
nosaltres. Molt es parlà avui a Catalunya de comunisme i socialisme; ben però, s'ha estudiat d'una i altra branca d'un mateix ideal. Recasens amb el seu volum posa una primera pedra. Fa temps que escoltem veus que ens demanen si Catalunya ha d'ésser en aquest aspecte una excepció en el concert universal dels pobles civilitzats. Els reusencs podem tenir l'orgull d'haver estat dels primers entre els catalans, que haurem dut el gra de sorra d'uns compatriotes abnegats a l'obra immensa d'una humanitat nova.

J. IGLÉSIES

PARIS VELL: VOLTANTS DEL SENA

Dibuix de J. Riquero

Indiscrecions

Fóra una injustícia que es faria a la ciutat de Reus si hom considerés que a l'orgull que sent de comptar amb una profusa llista de fills il·lustres la fa ésser envejosa de què hi hagi altres pobles que hagin bressolat homes eminents. És sabut de tothom, que sap honorar els fills d'altres terres com honora els seus. Això, no obstant, no pot evitar que hi hagi gent de poble; que hi hagi honrats veïns que no tinguin la convicció de què fora de la nostra ciutat no hi pot haver nascut cap home digne d'ésser glorificat.

Era diumenge passat al matí. Amb la solemnitat i cordialitat amb què es realitzaren els actes d'honorar els noms de dos insignes catalans, es descobria la làpida de l'Ignasi Iglésies. Havia parlat el nostre Loperena en representació de l'Ajuntament, havia parlat el poeta Carrión en nom dels amics de l'homenatjat, i parlava el no menys nostre Cavallé per a significar l'agraïment de la vídua.

L'ampla via estava plena. Ajuntament, autoritats, representacions d'entitats, premsa, urbans, banda, poble i formant part d'aquest, dues dones que comenten:

—Dones, mira. Han donat el nom de l'Ignasi Iglésies a aquest carrer i el que ara parla dona les gràcies en nom de la família.

I aquella bona dona que sols deu tenir

esment d'un Ignasi Iglésies, es fixà amb l'orador, i no prou convençuda de què fos de la família, exclamà:

—Si que s'ha fet home el xiquet de "El Barato".

Quan podem, malgrat sigui de lluny en lluny, procurem caçar el ressò d'una rialla forastera, si més no, per a no aparèixer com uns senzills comentadors localistes. D'aquesta manera donem un to d'universalitat a la secció que la fa més interessant i més llegida.

Tots estem enterats que el prestigiós polític lleidetà, l'il·lustre doctor Humbert Torres i l'admirat Rovira i Virgili, són dos grans amics. Tenen una notable afinitat de principis, i com si la llur penetració amical i ideològica no els lligués encara prou, els dos coincideixen en tenir un xic dures les oïdes. Es trobaven junts en un acte públic que se celebrava a Lleida. A la presidència, a l'un costat el doctor Torres i a l'altre l'il·lustre escriptor, hi havia el doctor Cervera, el qual anava rebent ara de l'un, ara de l'altre, les sentides exclamacions dels dos amics per l'estat físic del company.

—Se l'hi nota cada dia més a l'Humbert, no us sembla? Observo que se l'hi aguditza molt a l'amic Rovira, feia l'altre.

S'aixecà a parlar el doctor Torres. L'auditori l'escoltava amb la religiositat de sempre. En Rovira també posava tota l'atenció en el gest, en l'actitud de l'orador el qual en acabar rebé una forta ovació de la concurrència.

I l'excel·lent historiador, l'il·lustre periodista, volent meravellar, tal vegada, el seu amic, afegí entusiàsticament els seus xardorcosos aplaudiments, no obstant haver estat el parlament del senyor Torres, un elogi continuat de l'obra i la personalitat del senyor Rovira i Virgili.

NO A AQUEST HOME, SINO A BARRABAS!

Una campaneta feia callar la viril defensa del capità Domingo. Una altre campaneta — més benèvola — tallava l'exaltat discurs de Largo Caballero. Fora dels consells de guerra, atravesant les parets espesses, les vibracions d'aquestes campanetes trobaven un eco. En mig de l'interès convuls de l'opinió, una gent oscura demanava penes, demanava rigor. No s'han sentit ara, com quan s'ha d'aixecar un catafalco per un delinqüent comú, les veus d'aquesta gent de sensibilitat estranya. Les mitres no s'han mobilitzat; les dames pietoses, les germanetes cristianes no han enviat suplicatoris al govern. S'ha repetit ara l'escena, vella de dinou segles, en què una multitud farisaica reclamava el perdó i la llibertat de Barrabàs i el càstic amb la mort de l'innocent. Encara el primer té molts partidaris. Encara es crida amb ronc esgarip: —No a aquest home, sinó a Barrabàs!

Hem sentit aquest crit. El tornarem a sentir sempre que darrera de les retxes hi hagi un home, no que hagi robat o hagi mort, sinó que hagi senzillament pertorbat la somnolent digestió d'aquesta societat barrabasca. S'esgarrifaran d'aquests pertorbadors de la pau pública com s'esgarrifaven Anàs i Caifàs, pels quals era molt més important castigar qui blasfemava i atacava les institucions que castigar el vulgar homicida.

I aquests faritzeus redívius es volen dir cristians! Per què no llegeixen aquests dies l'Evangeli de Sant Mateu? Cosa tant senzilla! Allí s'hi veuren retratats entre els energumens que varen suplicar l'Home que s'atrevia a predicar contra la injustícia social i invitava als rics que es despullessin de les seves riqueses. Aquestes idees no es podien perdonar i no sols no es podien perdonar sinó que la caterva barrabasca dels nostres dies segueix no perdonant-les. Les tolera com a somnis més o menys utòpics, però condemna sense pietat qui intenta portar-les a la pràctica. Si Savonarola hagués dit a les dames florentines que devien arrencar-se les joies per oferir-les a Déu, de segur que l'haurien fet cardenal, però en el moment en què es nota que realment les indueix a fer-ho, aleshores el cremen com a un mal públic.

Barrabàs, des del dia que el van lliurar de la presó, segueix triomfant. És fort, és poderós i té molts diners. El respecten al Vaticà i al Palau Reial. És disfressa enarborant una creu com un estandart i amb aquest símbol es fica per tot arreu. A la Catedral i al Palau de Justícia; a la casa i al carrer. Compra, soborna, intervé. Fa tocar aquelles campanetes dels tribunals. Ofega la noble i recta veu del poble. Sempre el sentireu cridant encara: —No a aquest home, sinó a Barrabàs!

GESTUS

Nacionalistes republicans:
El vostre periòdic és loment
Llegiu-lo i propagueu-lo.

converses sobre temes d'interès local en el Centre de Lectura

AVUI DISSABTE, A LES DEU NIT

Tema: "Municipalització de serveis"

PONENT: SR. JOAN LOPERENA I ROMÀ
CONCLUSIONS

La municipalització de serveis s'imposa sempre que es tracti, per causes econòmiques o socials, de beneficiar la col·lectivitat, ultra els principis socialitzants de corrent universal que l'abonen.

La ciutat planteja, com medi urbà insalubre, problemes fonamentals d'higiene i sanejament que es tradueixen en la conveniència de municipalitzar els serveis d'aigua potable, de desaignes, etc.

Així mateix, la convivència i solidaritat humanes, l'esperit de justícia social i l'interès mutu d'evitar el contagi, exigeixen curar de la salut pública per altres mitjans, com són els preventius d'enfermetats, l'assistència facultativa domiciliària i l'hospitalització, serveis que deuen restar municipalitzats, per tal de garantir llur difusió i manteniment de llur caràcter civil.

La ciutat, exponent de civilització i progrés col·lectius, deu atènyer la funció primordial de la cultura del poble. En aquest sentit, el Municipi hauria de reivindicar l'escola pública, per tal de millorar-la i fer efectiu l'ensenyament primari obligatori. Ultra aquesta tasca, complementada amb el suport a tota empresa de Cultura, Escola de Treball, Centre de Lectura, etc., l'Ajuntament hauria d'interessar-se en la conveniència de municipalitzar un teatre o sala d'espectacles per tal de contribuir al foment de la cultura del poble i al seu esbargiment honest, alhora que com a mitjà d'atracció de forasters per l'alta qualitat o selecció dels espectadors que en ell deuri donar-se, atenent a què les empreses privades no satisfan o no poden satisfer aquesta necessitat i és insuficient l'esforç dels conciutadans aplegats en Associacions per tal o semblant fi creades. Com, per motius anàlegs, l'Ajuntament hauria de finançar o municipalitzar la construcció d'un Estadi.

La funció social del municipi admet la creació de tot un sistema d'assegurances i de previsió de l'atur forçós, d'enfermetats, d'invalidesa, etc., serveis municipalitzables de fet si no de dret. Cal municipalitzar la Borsa de contractació del treball com a mitjà de control necessari per a la realització de les alludides funcions socials del Municipi. Com crear el corresponent servei d'Estadística, Mu seu social, vetllar per la higiene del treball i de l'habitació i contribuir al foment i construcció de cases barates.

Amb la funció social del Municipi, hi està estretament lligada la política d'abastiments. Sabut és que tot quant respecta a Mercats, Escorxadors i inspecció de queviures, és funció de l'Ajuntament; però no s'acaba aquí la seva missió, puix és necessari que fiscalitzi i controli els preus, arribant, si convé, a regular-los amb la creació de punts de venda municipals.

S'imposa, ensems, la municipalització dels serveis d'abastiment de gas i electricitat, puix el caràcter de monopoli de fet de les empreses, a l'empar de la llei, fa altament gravós el servei, sobretot pel que respecta al d'electricitat. Com a

més immediatament realitzable s'hauria d'estudiar tot seguit la municipalització del gas, establint de primer antuvi, un pla de relacions entre l'Ajuntament i l'empresa local, que permetés intervenir el primer en el control dels preus de consum i evitar, en tot cas, l'alienació de l'empresa per a desfer la fàbrica, com ocorregué a Tarragona. Pel que respecta a l'electricitat, l'Ajuntament deu contribuir a la realització dels propòsits de creació d'una Cooperativa a la manera de Valls i altres poblacions, si és que, de moment, no es veu en condicions per escometre la municipalització del servei, subjecte, com tot projecte de municipalització, a l'estudi tècnic-financer i possibilitats econòmiques i legals.

Convé municipalitzar el servei d'autobusos, similar al de tramvies, municipalitzats a quasi tot Europa, a) per assegurar llur subsistència, i b) per a millorar i incrementar el servei, que és d'alta conveniència social i urbana i la seva explotació per una empresa privada és de reduït rendiment i, per tant, d'eventual i precària subsistència.

Finalment, s'han de municipalitzar les pompes fúnebres, anexe al servei municipalitzat de Cementiris, per la raó legal que l'autoritat i les socials i econòmiques que l'aconsellen.

DIMECRES, 1 D'ABRIL, A LES DEU

Tema: "Sanitat Municipal"

PONENT: SR. PERE BARRUFET I PUIX
CONCLUSIONS

En la seva branca benèfica, principalment, es destaca en l'obra de Sanitat reusenca realitzada, un honorífic històric referent a assistència de malalts hospitalitzats, que començant en la XIII^a centúria perdura avui.

La correcció de les deficiències de l'edificació urbana en el que fou nucli primitiu de la vila murallada, i el que és més lamentable, en l'eixamplament Ravals enfora, és problema que per la magnitud de ses dificultats econòmiques va resolent-se lentament en les reedificacions en subjectar-les a unes disposicions de les Ordenances Municipals, les quals, per cert, cal renovar.

Digne de lloances és l'acord de l'actual Corporació Municipal, en el sentit de tenir aixecat per tot el que manca d'enguany, el pla geomètric i topogrà-

fic, que imposarà ordre a l'arbitrària construcció actual en nuclis d'eixampli impropis i sense subjecció a indispensables normes d'urbanització.

En matèria de pavimentació, encara que no ho aparenti, portem un deplorable retard. Cal, però, remarcar que sobre aquest problema, com en el d'illuminació pública, els actuals dirigents del Municipi, hi donen proves de decidida actuació millorativa.

La netedat de les nostres vies públiques patentitzen l'actuació d'un bon servei de neteja.

Al problema d'un complet abastiment d'aigües se li poden oferir avui falagueres perspectives de pràctica solució amb la imminent realització del projecte de derivació d'aigua del riu Ciurana cap a l'embassament de Riudecanyes.

En disposar d'abundor d'aigua, i comptant ja amb la indispensable ajuda de dades del pla geomètric i topogràfic, serà hora de construir una reglada xarxa de clavegueres, de pavimentar carrers, de bastir establiments públics de banys, de tenir arbrat i jardins, de regar degudament els carrers per a lliurar dels perills de la pols, de prodigar els waters públics, etc.

La complexitat del problema alimentari urbà en els nostres dies exigeix un complet règim de policia del ram de l'alimentació, al que certament no s'adiu pas l'articulat de les vigents Ordenances Municipals.

Calen progressives reformes en els serveis benèfics d'assistència a malalts, particularment en el de Dispensari i en el d'hospitalització. Precisa estructurar a la moderna l'organització de l'Hospital, per tal de fomentar l'hospitalització de malalts, particularment els d'enfermetat contagiosa, com a eficaç medi de tractament i com a profitosa mida profilàctica de col·lectiu benefici.

Ha estat massa negligit com a problema sanitari municipal el de la lluita contra les malalties venèries. Sortosament avui tenim a Reus suplerta la deficiència, amb un bon servei dependent del Ram de Sanitat general i que millorant ben aviat funcionarà en apropiat local al carrer de Riudoms amb personal, utilitatge, laboratori, i altres adequades dependències.

Excesivament castigada per la malura la nostra ciutat, precisa que sigui pro-

blema de predilecta atenció de Sanitat Municipal el de la lluita antituberculosa, orientant les actuacions en el sentit de lliurar dels perills del contagi als infants, propensos com són a la contaminació vivint en un ambient tuberculitzat, sobretot si pateixen dèficit de les naturals defenses ja normalment escasses per pròpia condició de la primerenca edat.

Encertada resulta l'econòmica protecció atorgada pel nostre Municipi a l'Institut de Puericultura, car això significa actuació en importants problemes de Sanitat urbana.

Reus té en servei un Cementiri que reuneix excel·lents condicions sanitàries.

Serveis com el de desinfecció urbana, de mobles i utensilis, habitacions, etc., han de merèixer predilecta atenció dels regents de la Sanitat Municipal.

Atesa la importància de l'objectiu perseguit i la diversitat de factors que intervenen en els problemes de la Sanitat Municipal, resulta raonable el remarcar la necessitat de què una de les Seccions integrants de la Corporació comunal, porti el nom de "Comissió de Sanitat" a la qual i amb caràcter permanent orientaria i plantejaria normes d'actuació, una "Assessoria" permanent integrada per tècnics de la pròpia municipalitat, amb màxims poders d'iniciativa per tal de fer obra sanitària de continuïtat, lliure de les discordàncies a que condueixen les actuacions directives de rel política.

Una "Assessoria Sanitària" voluntària i encertada amb la seva obra podria ben palesar què un Ajuntament com el de Reus, en Sanitat com en altres branques de la vida municipal, té sobrada capacitat per a poguer actuar amb òptims rendiments, sense necessitat d'haver-se de valdre de la depressiva tutela d'inestables legislacions generals tallades amb patró centralista i sense altra norma diferenciadora urbana que la del cens oficial de la població, quan no es tracta de capitals de província.

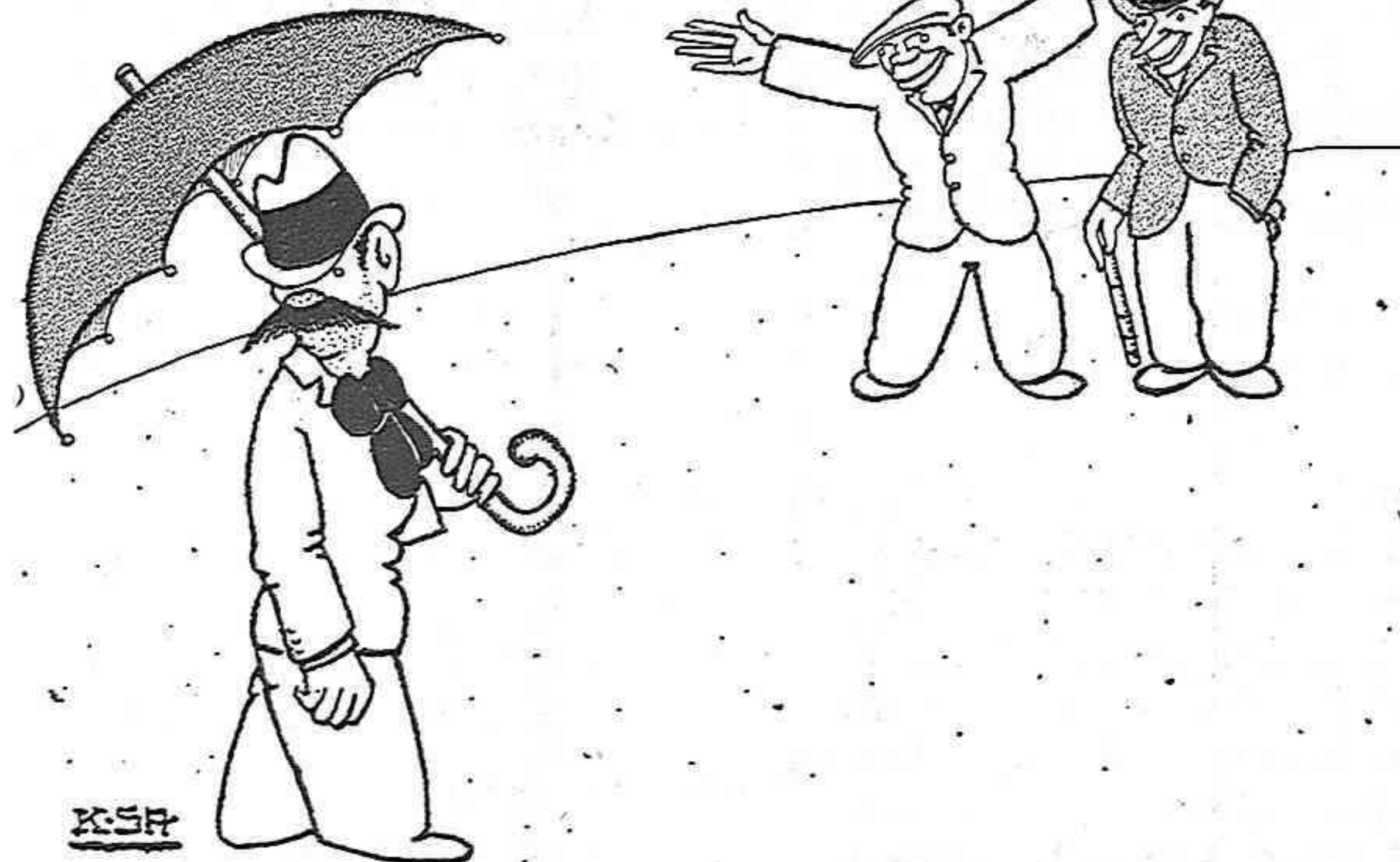

TENNIS

FINAL CAMPIONAT DE CATALUNYA PER EQUIPS

Demà es jugarà en les pistes del Teatre Circ l'encert final corresponent al Campionat de Catalunya per equips en tercera categoria entre el Reus Tennis Club i el R. Barcelona L. T. C. Aquest Club per tal de jugar contra el Reus, li fou precís de sortir guanyador en la "província" de Barcelona, després d'eliminar-se entre 11 clubs. El darrer diumenge en vèncer en la final "provincial" al F. Barcelona per la màxima diferència de 5 encontres a 4, obtingué la supremàcia tennística barcelonina en aquesta categoria.

La final de Campionat de Catalunya en qualsevol esport dona motiu sempre a què hi hagi un creixent interès per la prova. Es natural que en aquesta ocasió hi sigui també, majorment si es tenen en compte les probabilitats que tenen els nostres jugadors d'assolir el títol de Campions de Catalunya.

—Es veu que li fa por el sol, que esten el paraigua estant ras.
—Por d'EL SOL...? que no veus que va a la posta!

KSR

L'ordre de joc serà el següent:

A les 10'30:

Montagut, c/. Carvallo.
Kammann, c/. Pellicer.

A les 11'30:

Llovet, c/. Domènec.
Soler Cabot, c/. Oliva.

A les 12'30:

Srtes. Web-Ventura, c/. Sra. Boset-Srta. XX.

A les 3:

Montagut-Kammann, c/. Germans Carvallo.

Soler Cabot-Loles, c/. Pellicer-Domènec.

A les 4:

Srta. Web, c/. Sra. Boset.
Srta. Ventura, c/. Srta. XX.

Els jugadors senyalats en segon terme són els "defensors" del Reus Tennis Club, la qual designació creiem molt encertada.

L'entrada a les pistes durant tot el dia serà lliure. No dubtem que l'afició, com en altres ocasions, correspondrà amb la seva presència a les pistes a encoratjar els nostres jugadors als quals augurarem una esplendent victòria.

M. M.

CICLISME

La "Penya Ciclista Reusenca" organitza per al dia 3 d'abril pròxim, la seva primera excursió i convida a prendre part a la mateixa, tots els afeccionats al ciclisme.

El programa que ha combinat, és a traient: A les 6 del matí sortirà la caravana ciclista, de la casa Cicles Franquesa, vers Riudecanyes i Duesaigües. A les 8 i sobre un circuit de cinc quilòmetres, de paisatge magnífic i terreny escollit, es celebrarà una prova de cross ciclo-pedestre, per la qual prova compta amb valuosos premis, que seran repartits als vencedors, en el mateix lloc d'arri-

bada. L'esmentada prova és oberta a totes les categories, prèvia inscripció que es tancarà a les vuit de la vetlla del dia 2 d'abril. A les 10 i mitja, i abans d'emprendre el retorn a la nostra ciutat, el secretari de la "Penya" dirigirà la paraula als assistents, per a exposar-los els projectes de l'entitat en bé d'aquest popularíssim esport.

El viatge d'anada es farà per Riudoms i Montroig i el de tornada, pel Parc de Samà i Vinyols.

FUTBOL

El passat diumenge el primer equip del "Reus Deportiu" es traslladà a Borges Blanques per tal de jugar un partit de futbol contra l'equip d'aquella localitat, en homenatge al venerable patriarca Francesc Macià. El partit que transcorregué en mig de la millor correcció, acabà amb empat a dos gols.

BOXA

El dimecres passat, la Monumental de Barcelona, fou marc de la lluita que per al campionat del món dels pesos mosca, sostingueren els pugilistes Frankie Genaro i el nostre compatriota Víctor Ferrand. El fall del combat fou de match nul, pel qual Frankie Genaro conserva el títol mundial. Hom diu que la decisió va ésser injusta i que una manifestació parcialitat de l'àrbitre privà Ferrand d'obtenir el preuat títol.

ATLETISME

Per a demà s'anuncien dos interessants festivals atlètics a càrrec dels cercles locals "Club Natació Ploms" i "Reus Atlètic Club", contra la Penya "Ben Forjats" de Valls i el "F. C. Tarragona", respectivament.

La igualtat de forces d'aquests cercles, fa creure en uns matches disputadíssims.

LES ELECCIONS A BARCELONA

La nova organització Partit Català Republicà, no havent acceptat la invitació que li fou feta per l'Esquerra Republicana de Catalunya de formar una candidatura d'esquerra catalanista. Anirà sola a les eleccions i presentarà candidatura per majories.

La Lliga Regionalista ha proclamat ja la seva i els comunistes també han donat a la publicitat els noms dels seus candidats.

No es coneixia encara els noms dels radicals que com hom sap formen candidatura amb els grups republicans d'organitzacions no catalanes.

L'Esquerra Republicana de Catalunya, fracassada amb el seu intent de formar un bloc esquerrà catalanista, prepara els seus actes de propaganda.

No és aquesta la visió que teníem de la pròxima lluita electoral a Barcelona.

LES PROXIMES ELECCIONS MUNICIPALS

Contra el que esperàvem, no podem oferir als nostres lectors en el present número la candidatura de l'entesa republicana i catalanista que lluitarà en les pròximes eleccions municipals. Els diferents partits que integren l'entesa, compenetrats de la importància que té la designació de candidats, i subjectes demés a les pràctiques democràtiques que deuen precedir a la proclamació dels mateixos, no han pogut encara concretar noms.

RUMORS DE CRISI

Aquests últims dies han corregut amb bastanta insistència rumors de què el govern estava en crisi. El periòdic madrileny "La Tierra", assegurava que ahir tornaven a circular aitals rumors i afegia que no el sorprenen, puix mai no ha cregut en la consistència d'aquest govern format amb retalls de catifes palatines.

UNIVERSITATS CLAUSURADES

Prenent peu de les manifestacions protestatàries dels estudiants que s'han desencabellat aquests dies a Madrid, ha tornat a ésser clausurada la Universitat Central, i hi ha la impressió de què ho seran també altres centres docents.

Es la normalitat que treu el nas per totes bandes.

DESPRES DEL CAPITA FERRANDO EL COMANDANT BURGUETTE

Per si es feren certes asseveracions en el Consell de Guerra, celebrat suara, per tal de jutjar al senyor Alcalà Zamora i demés encartats per la proclama del mes de desembre, el Capità General de Madrid ha arrestat per dos mesos al comandant Burguette.

L'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Demà, diumenge, tindrà lloc a Barcelona en el Teatre Espanyol, el míting de presentació de nou partit "Esquerra Republicana de Catalunya".

Hi parlaran els senyors Aragay, Lluhí, Gassol, Casanoves, Macià i el nostre estimat amic i company Joan Loperena.

MITING D'ESQUERRA REPUBLICANA A MONTBLANC

El prop-passat dimarts tingué lloc al Cine Montblanquí, i organitzat pel Centre d'Esquerreres d'aquella vila, un important míting que inicià i clogué l'exdiputat provincial i bon amic nostre Maties Guarro i en el qual prengueren part el senyor Folch, de Montblanc i els nostres companys Borràs Massagué, Josep Andreu i Joan Loperena.

Tots els oradors glosaren els punts substantius del programa de l'Esquerra Republicana i preconitzaren l'altíssima conveniència de què en les actuals circumstàncies els republicans es presentin units. El públic nombrosíssim que invadia el local, premià als oradors amb entusiastes aplaudiments.

oficines electorals

FOMENT NACIONALISTA REPUBLICANA, TE MUNTADES LES SEVES OFICINES ELECTORALS I LES POSA A DISPOSICIO DELS CIUTADANS QUE VULGUIN CONSULTAR-LES.

CAL OBSERVAR QUE LES LLISTES ADOLEIXEN DE REMARCA-BLES DEFECTES, QUE S'HAN AFE-GIT NOVES SECCIONS I QUE S'HAN MODIFICAT ELS COL-LEGIS ELECTORALS.

ES NECESSARI, DONCS, CONEIXER BE SI HOM POT VOTAR I ON DEU VOTAR.

HORES D'OFICINA: DE 9 A 11 DE LA NIT.

EL GENERAL BURGUETE

El President del Consell Suprem de Guerra i Marina ha fet importants declaracions. Ha dit que no hi ha ningú que vulgui tornar a la vergonya d'una altra dictadura militar, així com que és una injustícia no haver enviat als tribunals els autors de la dictadura i els responsables d'una mala administració que ha durat més de sis anys.

ELS SUBSTITUTUS DE LA CENSURA

Tant tost aixecada la censura han començat a ploure damunt els periòdics de tendència liberal denúncies i més denúncies.

A la llista dels afavorits pel fiscal figuren el setmanari "L'Hora" per un article titulat "Constitucionalistes al poder"; "Solidaritat Obrera" per un article considerat calumniós per als agents de l'autoritat, i "La Voz de Guipúzcoa" per publicar el discurs que Manuel Cordero pronuncià en la Casa del Poble, d'Eibar.

ELS CONSTITUCIONALISTES

Amb l'entrada del senyor Alba al grup constitucionalista els directius del partit han tingut diferents reunions i han demanat el poder per tal de portar a terme el seu programa.

Es veu que no els hi prengueren tot el pel la primera vegada i volen tornar a provar fortuna.

Polítiques

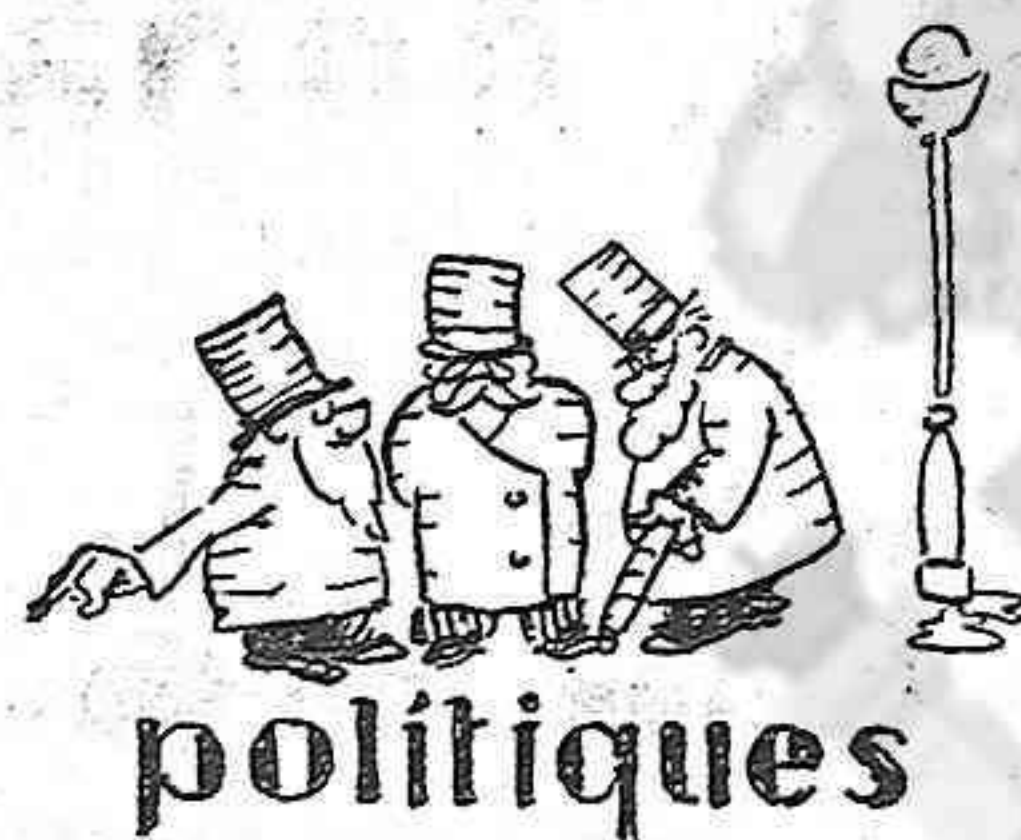
SUBSCRIPCIÓ PRO - VÍCTIMES OBLIDADES

	Suma anterior	252'50 Ptes.
Ramon Colomines	5'—	"
Francesc Domènec	2'—	"
Jaume Mercadé	5'—	"
Josep Antoni Mischeo	10'—	"
Josep Ripoll	5'—	"
Josep Castellà	5'—	"
Francesc Pedrol	5'—	"
Joan Blanxart	1'—	"
Pere Balaguer	5'—	"
Ramon Jordana	2'—	"
Joan Cots Blai	1'—	"
R. Fàbregues Punsoda	1'—	"
Francesc Rosselló	1'—	"
Joan Fortuny Mas	2'50	"
Marcellí Hortonedà	1'—	"
Miquel Rigau	1'—	"
Pau Talarn	2'—	"
X. X.	2'80	"
Francesc Montserrat	1'—	"
A. Borrell Grinyó	5'—	"
Jaume Sardà Ferran	2'—	"
Eduard Mestre	1'—	"
Joan Giró	3'—	"
Josep Baldrich	5'—	"
Ramon Cortés Sedó	4'—	"
Joan Loperena Romà	5'—	"

Total 335'80 Ptes.

(SEGUEIX OBERTA LA SUBSCRIPCIÓ)

IMPRENTA FOMENT. - REUS

L'AJUNTAMENT DE REUS I L'AMNISTIA

A proposta de nostre estimat amic el tinent d'alcalde, senyor Josep Cabrer, en la sessió que celebrà ahir es prengué l'acord de dirigir-se al govern per tal de demanar una ampla amnistia pels presos i perseguits per delictes polítics i socials.

"EL SOL"

Els rumors que corrien referents a una probable sortida d'elements valuosos de la redacció de l'excelent rotatiu madrileny "El Sol", han estat confirmats.

En el número de dimecres passat es despedien dels llurs lectors els senyors Ortega i Gasset, Feliu Lorenzo i Bagaria, els quals junt amb la major part dels companys de redacció i la majoria dels col·laboradors que també s'han retirat tracten de fundar un nou rotatiu al que puguin donar la tònica obertament liberal i antidinàstica que la societat editora no els hi ha permès imprimir al popular diari.

ENOFOSFORINA SERRA

Insubstituïble en les convalsescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

BANC DE CATALUNYA

Rambla dels Estudis, 10 - BARCELONA

Capital: 50.000.000 de pessetes

Tota mena d'operacions de Banca i Borsa

AGENCIES I SUCURSALS

Barcelona (Sans, Sant Andreu, Gràcia, Rambla del Centre, Plaça Comercial, Estació de França, Sarrià, Clot, Sant Martí i Laietana), Madrid, Girona, Lleida, Tarragona, Illes Canàries (Les Palmes, Aruques, Port de la Llum, Telde, Santa Creu de Tenerife, Guia, Galdar, Icod, La Laguna i La Orotava), Anglès, Arbúcies, Arenys de Mar, Badalona, Banyoles, Blanes, Caldes de Montbuy, Calella, Coll-Blanc, Figueres, Hospitalet, Hostalric, Ibiça, Igualada, Llagostera, Malgrat, Manresa, Masnou, Mataró, Molins de Rei, Moncada, Olot, Palafrugell, Palamós, Portbou, Rosses, Santa Coloma de Farnés, Torroella de Montgrí, Valls, Vendrell, Vich, Vilafranca del Penedès

ENTITATS ASSOCIADES: Banc de Reus de Descomptes i Prèstecs, Banc de Tortosa, Banque de Catalogne (París) i Banc de Palafrugell.

VIATGES CATALÒNIA

Impresiones políticas del Momento

— DE —

FREDERIC DE MAGRIÑA

Interessant publicació que acaba de sortir en la que es reflexa amb una valentia sense precedents l'esperit polític d'Espanya. Conté interessants capítols que tracten del moment polític de Catalunya, del separatisme, de les responsabilitats, de la dimissió d'Argüelles, de les eleccions, etc., etc.

De venda a les principals lliberies d'Espanya

A REUS: LIBRERIA TRICAZ
CARRER MONTEROLS

A. MARTRA

DROGUES - ARTICLES FOTOGRÀFICS - PEL·LICULES DE LLOGUER

Agència per la Comarca de la HISPANO - FOX - FILM - S A E

RAVAL ALT JESÚS, 42 REUS

ENSENYAMENT DE PIANO

PER

JOSEP JOFRÉ

Professor Primer Premi de l'Acadèmia Marshall

Raval Robuster, 35-3.er
REUS

Fàbrica de Gorres

CAMISERIA
CORBATERIA
BARRETS
BOINES

J. RIUS

Plaça Constitució, 2. - REUS

Tintorerie Barcelonesa

DE

Manuel Cibiach

Dols a les 8 hores
Es tenyeixen tota classe de colors a la mostra

Carrer Galanes, 7 - Taller: Nova de Sant Josep, 5

PER GENERES DE PUNT Magatzem Sta. Anna

Assortit completíssim

Qualitats superiors

Preus limitats

ESPECIALITAT EN MITJES I MITJONS

C. Sta. ANNA, 24

REUS

EL NEGRITO LA CASA DELS

GENERES DE PUNT

MONTEROLS, 33 i GÜELL I MERCADER, 24 - REUS

El més gran assortit en tota mena d'articles interiors i exteriors de punt
Concessionari exclusiu de les formoses mitges

FORMALLA

Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

REUS

Per l'assortit de teixits i novetats, per la qualitat sempre insuperable i sobre tot pels preus limitadíssims,

Magatzems EL INDIO

és la casa que li convé

Llovera, 18 - Tel. 547 B. REUS

UNA SASTRERIA

de qualitat a preus que representen un gran estalvi. Heus aquí què us ofereix

Magatzems EL SOL

LA SASTRERIA QUE CAL CONEIXER

Raval Sta. Anna, 23 al 27. - REUS

Vegi l'assortit. Consulti els preus. Milers de clients proclamen l'excel·lència dels nostres serveis. Vostè serà també un client addicte si comprova personalment els avantatges que ofereix el nostre servei de Sastreteria

CONFECCIONS

El millor assortit
Les millors calitats i
els millors preus els
trobareu a

EL BEBÉ

Monterols 28 REUS
Sucursal de la Tintureria Française de Barcelona

Oficina de Farmàcia i Centre d'Específics

- de -

Francisca Cavallé i Pí

Raval alt de Jesús, 40 - Teléfon núm. 9 A

Acurada preparació de
fòrmules magistrals amb
productes de les més acri-
ditades marques

Extens assortit en Perfu-
meria de producció nacio-
nal i estrangera

Aigües minerals

Ortopèdia : Herboristeria

Oxigen pur : Injectables

Avisant per teléfon es reculliran i es serviran els encàrrecs a domicili

Banc de Reus

Fundat en 1862

RAVAL STA. ANNA, 22 i 24

CAIXA D'ESTALVIS

Banca - Préstecs - Cupons - Valors
Girs - Custòdia de Valors - Caixes de lloguer

Bitllets del ferrocarril per a VIATGES Bitllets quilomètrics
totes les places d'Europa Viatges a Forfait

Farmàcia Serra del Doctor Ornosa

Raval Santa Anna, 80 - Teléfon núm. 8 - REUS

M E D I C A M E N T S M O D E R N S

Radio

Aparells directes a la corrent, a l'abast de tothom

Superhectodino

de gran potència i selectivitat
complet amb làmpares 325 ptes.

Demaneu una demostració dels nous aparells

COLUMBIA

al seu distribuïdor PERE ROMERO
LLOVERA, 27 - REUS

El Dr.
Jaume Roig i Padró
tindrà consulta a Reus tots els di-
lluns de 4 a 7. Carrer Major, 3

— BELLOTGES, GRAMOFONS - DISCS —
"LA VOZ DE SU AMO"
De venda: R. PERPIÑA
Major, 28 REUS

: Fàbrica de sommers i teles metàl·liques :

EUGENI MONSÓ

Raval de Sant Pere, 13 REUS

CASA CAILÀ

Automòbils - Camions - Neumàtics «Dunlop» - Lubrificants «Vacuum» - Accessoris

Sant Joan, 19-Tel. 171 B REUS

ANTIGA "CRUZ ROJA"

MONTEROLS, 3 - REUS

ULLERES - BRAGUERS

Les millors qualitats

Preus reduïts

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÉFON 566 REUS